

# Kiedy wzywamy karetkę

**MASZ PRAWO DO LECZENIA** Po karetkę dzwonimy tylko wtedy, gdy zagrożone jest bezpośrednio czyjeś życie lub czyjś stan zdrowia nagle bardzo się pogorszył. Podpowiadamy, o co może pytać dyspozytor i co robić w nagłych sytuacjach.

W innych przypadkach zachorowania (do godz. 18.00 w dni robocze) korzystaj z pomocy lekarza rodzinnego. W weekendy, święta i po godz. 18.00 - z tak zwanej nocnej i świątecznej opieki lekarskiej.

Trudno jednak wymagać, żebyś sam ocenił stan swojego zdrowia lub kogoś z najbliższych. Nie jesteś przecież lekarzem. Dlatego zawsze, gdy masz wątpliwości, wykręć numer pogotowia 999. O tym, czy przyjedzie, zadecyduje wyszkolony dyspozytor medyczny lub lekarz systemu, który akurat ma dyżur. Jeśli stwierdzi u chorego stan nagły czy zagrażający życiu, na pewno wyśle pomoc.

## WYJWAJ NATYCHMIAST

Nawet sekundy nie zastawiaj się, czy wezwać karetkę, czy nie, jeśli zauważysz u chorego następujące objawy:

- utrata przytomności,
- zaburzenia świadomości,
- drgawki,
- nagły ostry ból w klatce piersiowej,
- zaburzenia rytmu serca,
- nasiloną duszność,
- nagły ostry ból brzucha,
- uporczywe wymioty z domieszką krwi,
- silny krwotok z dróg rodnych lub dolnego odcinka przewodu pokarmowego,
- gwałtownie postępujący poród,
- silna alergia po zażyciu leku (duszności, wysypka),
- ukąszeniu lub użądleniu przez jadowite zwierzęta,
- zatrucie lekami, środkami chemicznymi czy gazami,
- rozległe oparzenia,
- udar cieplny,
- wyżębienie organizmu,
- porażenie prądem,
- podtopienie lub utonięcie,
- agresja spowodowana chorobą psychiczną,
- dokonana próba samobójcza,
- upadek z dużej wysokości,
- rozległa rana będąca efektem urazu,
- uraz nogi uniemożliwiający samodzielne poruszanie się.

roboą psychiczną, ■ dokonana próba samobójcza, ■ upadek z dużej wysokości, ■ rozległa rana będąca efektem urazu, ■ uraz nogi uniemożliwiający samodzielne poruszanie się.

To objawy świadczące o stanie zagrożenia życia! Polega on na nagłym lub przewidywanym w krótkim czasie, pojawieniu się objawów pogorszenia zdrowia. Jego bezpośrednim następstwem może być poważne uszkodzenie organizmu, ciała lub nawet utrata życia.

## CO MASZ ROBIĆ

Pierwsza podstawowa zasada brzmi - nie wpadaj w panikę. Musisz podjąć zdecydowane działania. Najważniejsze, aby ratowanie ludzkiego życia rozpocząć już podczas pierwszych minut zdarzenia, ponieważ to one w dużym stopniu decydują o dalszym losie ofiary.

Pamiętajmy, że szybkość dotarcia ratowników medycznych na miejsce zdarzenia, zależy nie tylko od szybkości przekazania informacji, ale również od precyzji jej przekazu. Dlatego w trakcie zgłoszenia wypadku lub zachorowania, informacje podajemy zawsze zwięźle i rzeczowo, a także udzielamy ścisłych odpowiedzi na zadane przez dyspozytora pytania.

## CO MASZ MÓWIĆ

Dyspozytor pogotowia zada ci kilka pytań. Ważne, byś precyzyjnie na nie odpowiadał. Bo wtedy będzie wiadomo, z jakim zespołem wysłać karetkę. Przyszykuj się, że będziesz pytany m.in. o to:

**1** Co się stało? - czy np. zderzyły się samochody, ktoś zemdlał, upadł w wyśkości, nagle zasłabł, ma duszności itp.

**2** Gdzie? - podaj dokładny adres. Koniecznie z miastem, bo gdy się dzwoni z komórki, możesz zostać połączony z pogotowiem w innej miejscowości. Jeśli jesteś w terenie, podać punkt orientacyjny (np. koło kościoła).

**3** Ile osób jest poszkodowanych?

**4** Jaki jest ich stan? - czy oddychają, czy puls jest wyczuwalny, czy reagują na dotyk, ból, ruszają się itp.

**5** Co do tej pory zrobiłeś? - to znaczy, czy udzieliłeś jakiejś pomocy.

**6** Jak się nazywasz? - podaj dane wraz numer telefonu z którego dzwonisz.

Dobrze do czasu przyjazdu karetki przygotować dowód osobisty wraz dokumentem ubezpieczenia osoby potrzebującej pomocy. Pamiętaj jednak, że ważniejsze jest ratowanie poszkodowanego do czasu przyjazdu zespołu ratownictwa medycznego, niż dokumenty. Te zawsze można je dostarczyć później.

Uwaga! Zawsze to dyspozytor potwierdza przyjęcie zgłoszenia, mówiąc „Wezwanie przyjęte”. On też kończy rozmowę. Nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki!

## NIE ZAPŁACISZ

Niektórzy się obawiają, że gdy przyjedzie pogotowie i

uzna wezwanie za nieuzasadnione, każe sobie zapłacić. Niepotrzebnie! Wszystkie wyjazdy do chorego - w razie wypadku, urazu, porodu, nagłego zachorowania lub pogorszenia stanu zdrowia powodującego zagrożenie życia - są bezpłatne. Pacjent musi być jednak ubezpieczony (lub posiadać decyzję wójta, burmistrza lub prezydenta miasta uprawniającą do darmowego leczenia).

Niektóre pogotowia, w myśl obowiązujących regulacji prawnych, każą płacić jedynie wtedy, gdy powodem wezwania jest stan upojenia alkoholowego. Wtedy płaci ten, który był pijany, a nie ten, który wezwał karetkę!

## GDZIE POJEDZIE KARETKA?

Pacjent, biorąc pod uwagę jego stan zdrowia, jest przekazywany do najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego lub szpitalnej izby przyjęć. To znaczy, że pacjent wymagający np. pomocy chirurga, trafi do najbliższej lecznicy, która ma oddział chirurgiczny.

Zespół ratownictwa medycznego, przekazując pacjenta do szpitala, nie wystawia skierowania do SOR-u czy izby przyjęć, lecz przekazuje informację o pacjencie wraz z kartą medycznych czynnościach ratunkowych (w której zawarte są informacje o udzielonych medycznych czynnościach ratunkowych).

Jeśli pacjent nie wymaga przetransportowania do szpitala, pracownicy karetki mogą wspomnianą kartę

przekazać jemu lub jego opiekunowi.

## JEŚLI SAM ŹŁE SIĘ CZUJESZ

Możesz niezwłocznie (bez skierowania) zgłosić się do szpitalnego oddziału ratunkowego lub na izbę przyjęć szpitala.

Pamiętaj jednak, że szpitalny oddział ratunkowy lub izba przyjęć szpitala udziela pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowia. Nie zastępuje lekarza podstawowej opieki zdrowotnej ani lekarza poradni specjalistycznej. Dlatego nie możesz się tu zgłosić, by dostać receptę na stosowane leki, poradę specjalisty, czy badania dodatkowe itd.

Warto także pamiętać, że w tym przypadku nie obowiązuje nas rejonizacja.

Po wstępnej diagnostyce i leczeniu, pacjenci kierowani są: ■ do oddziałów szpitalnych

■ przekazywani do innych placówek specjalistycznych

■ lub też po uzyskaniu pomocy do dalszego leczenia w trybie ambulatoryjnym.

Decyzję o konieczności leczenia szpitalnego podejmuje zawsze lekarz szpitalnego oddziału ratunkowego lub izby przyjęć na podstawie badania lekarskiego oraz badań diagnostycznych.

## ZAPAMIĘTAJ!

Kiedy zachorujesz w dzień powszedni, pójść do swojej przychodni. Wykaz placówek i lekarzy udzielających pomocy w ramach podpisanej umowy z Lubuskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ jest zamieszczony na stronie [www.nfz-zielonagora.pl](http://www.nfz-zielonagora.pl). Informacji należy tu szukać w dziale ABC Pacjenta, „Gdzie się leczyć”. Tel. 68 328 77 77 - całodobowa informacja dla pacjentów.

### Katarzyna Borek (ika)

68 324 88 37

[kborek@gazetalubuska.pl](mailto:kborek@gazetalubuska.pl)

Konsultacje:

Lubuski Oddział Wojewódzki NFZ

## WAŻNE

### WAŻNE NUMERY

Jeżeli znajdziesz się w takiej sytuacji, gdy jest zagrożone czyjeś życie, wezwij pogotowie ratunkowe. Dzwoni:

- z telefonu stacjonarnego na numer 999
- z telefonu komórkowego na numer 999 lub 112

## WAŻNE

### JUTRO W „GL” IDZIEMY DO APTEKI

Od 1 lipca br. część kuponów z książeczek RUM będzie nieważna. Które i dlaczego? Gdzie dostaniesz nowe kupony? Czy apteka ma prawo nie przyjąć recepty?